

τραγωνος, οὔτινος ἢ κορυφὴ διήκει μέχρι 15 μέτρων ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος τῆς λίμνης. Τὸν πύργον τοῦτον μέχρι τοῦ χρόνου τῆς τοιαύτης ἀνακαλύψεως ἐξελάμβανον ὡς βράχον.

A. M.

ΤΑ ΑΡΩΜΑΤΑ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΟΘΩΜΑΝΟΙΣ

Τὰ ἀρώματα καὶ αἱ εὐωδία εἶνε μία τῶν ἡδονῶν τοῦ Ὀθωμανοῦ· ὁ δὲ μόσχος, ἡ ἄμβαιρις, τὸ ροδέλαιον, τὰ βαρυσμότερα τῶν ὄσφραδίων τὸν καθηδύουσι· τὰ ἀλείφεται, τὰ καπνίζεται, τὰ ἀνακατόνει μετὰ τῶν φαγητῶν καὶ τῶν ποτῶν του, καὶ ἐν τῷ Σαραγίῳ ὑπάρχει σκευαστήριον ὄσφραδίων, τὰ ὁποῖα, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Χούρς* καὶ *Τετσούχ*, εἶνε καὶ παρὰ τοῖς Εὐρωπαίοις περιζήτητα. Καὶ δὲν εἶνε ἴσως ὑπερβολὴ τὸ νὰ διΐσχυρισθῇ τις, ὅτι ὅσα μυρωδικὰ δαπανῶνται ἐν Τουρκίᾳ ἐντὸς ἐνὸς μηνός, δὲν δαπανῶνται καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην ἐντὸς ὁλοκλήρου ἔτους. Ὅθεν καὶ τὸ πλεόν εὐκολοπώλητον ἐμπόρευμα εἶνε τὰ μυρωδικὰ. Ἐκ τούτου δὲ ἴσως ἐσχηματίσθη καὶ παρ' ἡμῖν ἡ λέξις *μοσχοπωλιῶ*, δηλοῦσα οὐχὶ ὅτι πωλῶ μόσχον, ἀλλ' ὅτι πωλῶ εὐκόλως καὶ ἐπικερδῶς τὸ ἐμπόρευμά μου (ὅτι, δήποτε), ὡς ἐὰν ἦτο μόσχος. Γνωστὸν δὲ εἶν' ἐπὶ πᾶσιν ὅτι ὁ Μωάμεθ ἠγάπα περιπαθῶς, μετὰ τὰς γυναῖκας, τὰ ἀρώματα.

Σ. Δ. Β.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Ὁ μόνος τρόπος νὰ ζῆ τις ἐν εἰρήνῃ μετὰ τοὺς γείτονάς του εἶνε νὰ μὴ ἔχη γείτονας.

* Ἐνθυμήθητι ποσάκις ἔτρεξες μετὰ πείσματος κατόπιν δυστυχήματος, διώκων αὐτὸ ἐνῷ σὲ ἀπέφευγε· ἐνθυμήθητι ἔπειτα ποσάκις κατελήφθης ὑπὸ εὐτυχίας, ἣν πάσῃ δυνάμει καὶ διὰ παντός στρατηγήματος ἔφευγες. Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἀμερόληπτος ἀνάμνησις εἶνε ἀδύνατος, ἀφοῦ τὰ μὲν ἐπιτυχάνοντα ἡμῖν ἀποδίδουμεν εἰς τὴν ἡμετέραν φρόνησιν, τὰ δὲ δυστυχήματα εἰς τὴν κακὴν τύχην. (Ἀλφόνσος Κάρ).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Γράφουσιν ἐκ Μασσαλίας εἰς τὸν Ἀγγελομάχον τῆς *Μεσημβρίας*· «Ἐχομεν ἐνταῦθα ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν μηχανικοὺς Ἰσπανοὺς οἵτινες ἦλθον νὰ προμηθευθῶσι πλήρη συλλογὴν ἐργαλείων καὶ ὀργάνων, ἅτινα θὰ χρησιμεύσωσι πρὸς διάτρησιν ὑπογείου σύριγγος διεθνούς μετὰ τὴν Ἰσπανίαν καὶ Ἀφρικῆς διὰ τοῦ στενοῦ τοῦ Γιβραλτάρ. Ἡ σύριγγ' ἦ ἀρχεται ἐκ μικρᾶς ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀλγεζίρης καὶ θὰ καταλήγῃ ἐπὶ τῆς ἀφρικανικῆς παραλίας μετὰ τὴν πόλεως Τάντσας καὶ τοῦ ἀρωτηρίου Σέτα. Τὸ ὑποθαλάσσιον τμήμα θὰ ἔχη μήκος 9 μιλίων. Τὸ μεγαλύτερον βάθος τῆς θαλάσσης τοῦ στενοῦ εἶνε 3,000 ποδῶν ἢ σύριγγ' δὲ θὰ εὕρισκ-

ται εἰς βάθος 3,300. Οἱ 300 πόδες θ' ἀφῶσιν ὡς διαχώρισμα ἀπὸ τοῦ θόλου τῆς σύριγγος μέχρι τοῦ εὐθοῦ τῆς θαλάσσης. Τὰ ἐξοδα προϋπολογίσθησαν εἰς 4 ἑκατομμ. λιρ. σερλινῶν. Διὰ τῆς σύριγγος ταύτης καὶ διὰ τῆς ἐτέρας, ἥτις θὰ ἐνώσῃ τὸ Δουβρον μετὰ τοῦ Καλαί, θὰ δύναται τις διὰ ξηρᾶς νὰ μεταβαίη ἐκ τῆς Ἀγγλίας εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀπεδέξατο σχέδιον ἀποξηράσεως τῆς λίμνης *Φετσάρας* ἐν Ἀλγερίᾳ. Πᾶσα ἡ ὑπὸ τῆς λίμνης κατεχομένη ἔκτασις, περιλαμβανούσα περίπου 4,000 ἑκτάρ., θὰ μεταβληθῇ εἰς δάσος *εὐκαλύπτων*. Γνωστὸν δ' ὅτι τὸ δένδρον τοῦτο χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ καθιστᾷ ὑγιεινὸν τὸ κλίμα ἐνὸς τόπου *τριχῶς*· 1) διὰ μηχανικῶν τρόπων, ἅτε ἐμποδιζόν τὴν διάδοσιν τῶν μiasμάτων, 2) ἀπορροφῶν πολλάκις ἐν διαστήματι 24 ὥρων τόσον ὕδωρ, ὅσον εἶνε τὸ βάρος τοῦ ὕδατος ἵσπερ περιέχει, 3) διαχέον ἀντὶ λοιμωδῶν μiasμάτων ἀρωματικὴν εὐωδίαν. Αἱ ὑγιεινὰ ἰδιότητες τοῦ δένδρου τούτου πολλαχοῦ κατεδείχθησαν· ἰδίᾳ δὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα τῆς βελτιώσεως τῆς νοσηρᾶς καταστάσεως τῶν τόπων κατέδειξαν αἱ φυτεῖαι τοῦ εὐκαλύπτου ἐν Ἀλγερίᾳ, ἐν Κορσικῇ, ἐν τῷ διαμερίσματι τοῦ Βάρ (Γαλλίᾳ) καὶ ἐν Μεξικῷ. Εἰς τὰς τοιαύτας φυτείας τέλος ἀποδίδουσι τὴν ἐξάλειψιν τῶν φθοροποιῶν πυρετῶν ἐν Αὐστραλίᾳ.

Ἡ τελευταία ἐπίσημος στατιστικὴ τῆς Φιλανδίας, ἡ δημοσιευθεῖσα ἐν Ἐλισγιφόρς (πρωτεύουση τῆς Φιλανδίας), σὺν ἄλλοις περιέχει καὶ λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῶν τυφλῶν τῆς Φιλανδίας κατὰ τὸ 1873. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκεῖ τυφλῶν ὑπερβαίνει τὸν ἀριθμὸν τῶν τυφλῶν πάσης ἄλλης χώρας· προέρχεται δὲ τὸ πάθημα τοῦτο ἕνεκα τοῦ καπνοῦ, ὅστις δι' ἔλλειψιν καπνοδόχων πληροῖ τὰς καλύβας τῶν κατοίκων. Ἐν Νορβεγίᾳ, ἐπὶ παραδείγματός, ἔνθα ὑπάρχουσι πολλοὶ τυφλοὶ ἕνεκα τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς, ὁ ἀριθμὸς τῶν τυφλῶν εἶναι 13,6 ἐπὶ 70,000 κατοίκων, ἐν Φιλανδίᾳ δὲ 21,4.

Ἡ Ἰσλανδία ἀποτελεῖ ἐξαιρεσιν. Ἐν αὐτῇ τῷ 1870 ὑπῆρχον 26 τυφλοὶ ἐπὶ 10,000 κατοίκων. Ἐν Φινλανδίᾳ ἐπὶ 3,312 τυφλῶν 207 ἢ 6,2 ἐπὶ τοῖς 100 εἶνε ἐκ γενετῆς τυφλοὶ, οἱ λοιποὶ δ' ἔπαθον ἐκ τοῦ προμνημονευθέντος αἰτιοῦ, ὅπερ ὅμως ὁσημέραι ἐκλείπει διὰ τῆς σχετικῆς εὐζωίας τῶν κατοίκων, ἣν ἐπιφέρει ἡ πρόδος τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν σιδηροδρόμων.

Ἐπειδὴ πολλὰ ἀνέκδοτα ἐδημοσιεύθησαν κατ' αὐτὰς περὶ τοῦ ἄρτι ἀποθανόντος βασιλέως τῆς Ἰταλίας, γράφει ὁ «Τηλέγραφος», ἀναγράφουμεν καὶ τὸ ἐπόμενον λίαν χαρακτηριστικόν·

Ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ ἀπῆλθεν ἡμέραν τινα ἐπὶ θήραν, κατὰ τὸ σῆθηες, ἀνευ ἄλλων συντρόφων, εἰ μὴ τῶν δύο κηρυγετικῶν κυνῶν του·

καθ' ὄδον δὲ συναντήσας χωρικόν, ἠρώτησεν αὐτὸν, ἐὰν ἦτο εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν τύχην του· ὁ χωρικός ἀπήντησε τῇ Α. Μ. ὅτι τὰ πάντα ἔβαινον κατ' εὐχὴν, ἐκτὸς τῆς καταστροφῆς, ἣν τῷ ἐπροξένει ἀρχεῖα τις ἀλώπηξ.

Καὶ ἡ ἀλώπηξ αὐτὴ ποῦ εἶναι; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς. Ὁ χωρικός τῷ ὑπέδειξε τὸ ἐγγὺς δάσος.—Ἐχει καλῶς, λέγει ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ, θὰ σοὶ τὴν φέρω φονευμένην πρὸ τῆς δούσεως τοῦ ἡλίου.

Μὲ ὄλον τὸ σέβας πρὸς τὴν Υ. Μεγαλειότητα, ἀπήντησεν ὁ χωρικός μετὰ ὑπομειδιάματος δυσπιστίας, θὰ προτείνω αὐτῷ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δέκα φράγκα ὡς ἀμοιβήν.

— Δέχομαι! ἀπήντησεν ὁ ἐπιφανὴς κηρυγός.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἐσπέραν ἔφερε τὴν ἀλώπεκα φονευμένην πρὸς τὸν χωρικόν, παρ' οὗ ἔλαβε προθύμως τὰ δέκα φράγκα.

Τὸ συμβῆν τοῦτο πολὺ διεσκέδασε τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουὴλ, ὅστις δσάκις διηγεῖτο αὐτὸ, ἔλεγε πάντοτε γελῶν «Εἶναι ἡ πρώτη φορά καθ' ὅλην τὴν ζωὴν μου, καθ' ἣν ἐκέρδησα τὰ πρὸς τὸ ζῆν.»

Ἐν Μασσαλίᾳ ἐγένετο ἐσχάτως τὸ ἐπόμενον περίεργον πείραμα· Καθ' ἐσπέραν ἐπὶ ἓνα διαρκῶς μῆνα εἰς ἀλέκτωρ ἀπεσπάτο τοῦ ὀρνιθῶνός του καὶ ἐτίθετο εἰς δωμάτιόν τι, ἔνθα διατάττετο νὰ καίηται καθ' ὅλην τὴν νύκτα μικρά τις ποσότης καπνοῦ (νικοτιανῆς). Ὁ ἀλέκτωρ διέμενε εἰς τὸ καπνίζομενον δωμάτιον μέχρι τῆς πρωίας. Ταυτοχρόνως ἕτερος ἀλέκτωρ τῆς αὐτῆς ἡλικίας καὶ τοῦ ἰδίου εἴδους ἀφέθη μετ' ὀρνιθῶν τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀρνιθῶνος τοῦ πρώτου ἀλέκτορος. Μετὰ ἓνα μῆνα αἱ ὀρνιθες τοῦ πρώτου ἀλέκτορος ἔτεκον 48 ὠά. Ἐκ τούτων τὰ μὲν 16 δὲν ἐγονοποιήθησαν, τὰ δὲ 32 ἐξεκολάφθησαν. Ἐκ τῶν 32, τὰ 9 ἀπέθανον κατὰ τὴν πρώτην των ζωοκομίαν. Ἐπὶ δὲ τῶν τεχθέντων ὠῶν ὑπὸ τῶν ὀρνιθῶν τοῦ δευτέρου ἀλέκτορος δὲν παρατηρήθησαν εἰμὴ μόνον 1 ὠὸν εἰς τὰ 12 μὴ γονιμοποιηθῆν, ἤτοι ἐπὶ τῶν 48 μόνον 4. Ἀπὸ δὲ 32 ἐκκολαφθέντων νεοσσῶν δὲν ἀπέθανον εἰμὴ μόνον 4 κατὰ τὴν πρώτην των ζωοκομίαν. Ἀμφοτέρων δὲ τῶν ἀλεκτόρων τὰ τέκνα ἀνεμίχθησαν, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τεθῆντα αὐλήν, πρὸς διακρίσιν δὲ ἐτέθη τεμάχιον ἐξ ἔρυθρας τσόχας εἰς τὸν πῶδα ἐκάστου ὀρνιθίου, γεννηθέντος ἐκ τῶν ὠῶν τοῦ ὑποβληθέντος εἰς καπνισμένον δωμάτιον ἀλέκτορος. Πάντα ταῦτα ἀνετρέφοντο διὰ τῶν αὐτῶν φροντίδων, ἐλάμβανον τὴν αὐτὴν τροφήν καὶ ἐκοιμῶντο εἰς τὸν αὐτὸν ὀρνιθῶνα. Παρατηρήθη μετ' ὀλίγον, ὅτι ἐν ᾧ τὰ ὀρνιθία τοῦ ἀλέκτορος τοῦ ἀφεθέντος ἐλευθέρου ἦσαν πλήρη εὐρωστίας καὶ ὑγιείας, τούναντίον τὰ τοῦ ὑπὸ τὸν καπνὸν τεθέντος ἀλέκτορος ἦσαν κατώτερα καὶ κατ' ὄγκον καὶ κατὰ βάρους, ἦσαν ἀνευ βώμης καὶ ἐμψυχώ-

σεως, καὶ δὲν εἶχον τὸ λεῖον ἐκεῖνο καὶ σιλπνὸν ἐπὶ τῶν πτερῶν των, ὡς εἶχον καὶ τὰ ἄλλα. Καὶ τοῦτο μὲν περὶ τῶν τέκνων τοῦ καπνισάντος οὕτως εἶπεν ἀλέκτορος. Ἐλθωμεν καὶ εἰς τοῦτον. Ὁ ἀλέκτωρ οὗτος ἔχασεν ὅλην τὴν ζωηρότητά του, καθ' ἑκάστην ὑπὸ τοῦ συντρόφου του ἐτύπτετο εἰς τὴν αὐλήν, ἐπὶ τέλους δ' ἔζη μεμονωμένος εἰς μίαν γωνίαν, περιφρονούμενος ὑπὸ τῶν ὀρνιθῶν.

Ἡ ὁ κ. Ν. Δραγοῦμης διηγεῖται ἐν ταῖς «Ἱστορικαῖς ἀναμνήσεσιν» αὐτοῦ τὸ ἐπόμενον κωμικὸν ἐπεισόδιον τῆς ἐν Τροιζῆνι ἐθνικῆς Συνελεύσεως· Ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1827 ἔτους ὁ κληρὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ παρεδρεύων εἰς τὰ συμβούλια τοῦ κράτους καὶ μαχόμενος, ἀπένευμεν ἀξιολογώτατας ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα. Ζῶσιν εἰσέτι εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὰ μακάρια ὀνόματα καὶ τοῦ πρωτοτάστου τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας Παλαιῶν Πατρῶν, καὶ τοῦ προσενηγόντος ἑαυτὸν ἐν Μεσολογγίῳ ἐκούσιον ὀλοκαύτωμα ἐπισκόπου Ῥωγῶν, καὶ τοῦ ἠρωτικῶς πεσόντος ἀρχιμανδρίτου Δικαίου, καὶ τοῦ ἠρωτικώτερου Διάκου, καὶ τοῦ Ἀνδρούσης Ἰωσήφ, καὶ τοῦ Μεθώνης Γρηγορίου, καὶ τοῦ Ἄρτης Πορφυρίου, καὶ τοῦ Παρναξίας Ἱεροθέου, καὶ τοῦ Βρεσθῆνης Θεοδωρήτου καὶ ἄλλων. Εἰς τὸν τοιοῦτον καὶ τοσαῦτα πράξαντα κληρὸν, ἡ Συνέλευσις τῆς Τροιζῆνος ἀπηγόρευσε πᾶσαν μετοχὴν εἰς τὰ δημόσια, ἀνάγκαστον νομίσασα εἰς τοὺς στρατευομένους τῷ Χριστῷ νὰ ἐμπλέκωνται ταῖς πραγματείας τοῦ βίου.

Ἀλλὰ τοιαύτη, φαίνεται, δὲν ἦτο καὶ τινος τῶν ἐν τῇ Συνελεύσει κληρικῶν ἡ γνώμη· διότι ἐγερθεὶς θῆέλγη νὰ ὀμιλήσῃ κατὰ τοῦ ἐπικειμένου ἐξοστρακισμοῦ. Μόλις ὁμως ἀνεσώωνσεν «Ἀκούσατε κύριοι!» καὶ συστειλάς τὰ χεῖλη περιέφερε τὸ βλέμμα ἀμύχανον.

— Λέγε, ἅγιε ἀρχιμανδρίτα, ἀνέκραξαν ἀνυπομόνως οἱ πληρεξούσιοι, λέγε!

Ἀλλ' ὁ σεβάσμιος ἀρχιμανδρίτης ἵστατο ἀνυδως.

— Λέγε! ἐπανελάθον καὶ δεύτερον.

Καὶ ὁ ἐξ Ἀνδρου πωγωνίας, ὁ κώδωνος μὲν ἔχων προσηγορίαν, ὑπόβραχον δὲ τὸν ἀρρυγγα, ὑποτραυλίσας μετὰ τινα ἔτι σιωπῆν, «Ἐλθσμήνησα τί εἶχα νὰ σᾶς εἰπῶ», ἐπεδόθη εἰς ἀκρατον γέλωτα.

Καὶ ὡς δι' ἡλεκτρισμοῦ ὁ γέλως διεδόθη εἰς πάντας τοὺς περιεστῶτας, καὶ τοσοῦτῳ βροντῶδῶς ἀντήγει ἀνὰ τὸν κῆπον καὶ περίξ αὐτοῦ, ὥστε ὁ πρόεδρος ἠναγκάσθη ν' ἀπολύσῃ τὴν συνεδρίασιν.»

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΙΤΗΣ.

Τὸ κήρυγμα τοῦ Μωάμεθ ἐκλήθη Ἰσλάμ, ὁ ἔστιν ἀφοσιώσις, οἱ δὲ ὀπαδοὶ αὐτοῦ Μοσλεμάν ἢ μουσουλμάνος (τῷ Θεῷ ἀφοσιωμένοι).